

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

Informacja sygnałna

Data opracowania - marzec 2004 r.

Kontakt: e-mail: sekretariatUSKRK@stat.gov.pl
tel. (0-12) 415-38-84

Internet: <http://www.stat.gov.pl/urzedz/krak>

NARODOWY SPIS Powszechny Ludności i Mieszkań 2002

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM

Marzec 2004

Nr 7

ZMIANY AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI W LATACH 1988–2002

Badaniem aktywności ekonomicznej objęto osoby w wieku 15 lat i więcej, tj. 80,7% ludności województwa małopolskiego. Z punktu widzenia statusu na rynku pracy osoby te można podzielić na aktywne oraz biernie zawodowo, przy czym zbiorowość aktywnych zawodowo składa się z osób pracujących oraz bezrobotnych. Przed 1989 rokiem nie występowało zjawisko bezrobocia, zatem w spisie 1988 występowały dwie grupy osób: czynni oraz biernie zawodowo. Do porównań przyjęto, pomijając pewne różnice w metodologii, że w obu spisach pojęcia biernych zawodowo są tożsame, natomiast definicja aktywnych zawodowo jest równoważna z pojęciem czynni zawodowo w 1988 r.

W województwie małopolskim spisano 2607,5 tys. osób w wieku 15 lat i więcej, z tego 1249,5 tys. mężczyzn i 1358,0 tys. kobiet. W porównaniu ze spisem przeprowadzonym przed 14 laty zwiększyła się ogólna liczba osób w wieku 15 lat i więcej o 13,8% (o 14,2% mężczyzn i o 13,5% kobiet), z czego o 13,5% w miastach i o 14,1% na wsi.

Zmiany społeczno–ustrojowe spowodowały zmniejszenie, w porównaniu z rokiem 1988, współczynnika aktywności zawodowej ludności o 14,3 punktu procentowego do 54,1%. Spadek ten wynika ze zmniejszenia liczby aktywnych zawodowo (czynnych zawodowo) z 1566,2 tys. osób w 1988 r. do 1357,2 tys. w roku 2002, tj. o 13,3%. Na obniżenie udziału osób aktywnych w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej miała wpływ również grupa 98,3 tys. osób (3,8% omawianej populacji), dla których nie ustalono statusu na rynku pracy. Były to często osoby, z którymi nie było kontaktu z powodu przebywania za granicą, spisywane z ewidencji, wśród których zapewne były osoby aktywne zawodowo.

Zmniejszeniu liczby aktywnych zawodowo towarzyszył wzrost liczby osób zawodowo biernych. Liczebność tej grupy zwiększyła się w porównaniu do 1988 r. aż o 59,0% i wyniosła 1152,1 tys., a udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie osób w wieku 15 i więcej lat stanowił 45,9%. Zwiększyła się liczba biernych zawodowo zarówno mężczyzn (o 79,3%) jak i kobiet (o 47,3%). Duża dysproporcja odnośnie zmian w liczbie biernych zawodowo występowała w podziale na miasto i wieś. W miastach liczba osób biernych zawodowo, wynosząca 609,8 tys., zwiększyła się w porównaniu do stanu sprzed 14 lat o 28,3%, a ich udział w ogólnej liczbie mieszkańców miast w wieku 15 lat i więcej stanowił 46,8% (39,5% w 1988 r.). Potencjał siły roboczej na wsi bardzo zmalał na rzecz osób biernych zawodowo, których to grupa zwiększyła się aż o 117,4% do poziomu 542,3 tys. Zwiększył się ich udział w liczbie mieszkańców wsi w wieku 15 i więcej lat z 22,9% do 45,0% i zbliżył się do notowanego w miastach (różnica 1,8 punktu procentowego). Przed 14 laty w miastach udział biernych zawodowo był o 16,6 punktu wyższy niż na wsi.

Na 100 osób biernych zawodowo przypadało jedynie 118 osób zawodowo aktywnych, podczas gdy w 1988 r. relacja ta wynosiła 216 osób. Wśród mężczyzn wskaźnik ten wynosił 153 (312 w 1988 r.), a wśród kobiet — 93 (160 w 1988 r.). Liczba aktywnych zawodowo mieszkańców miast w przeliczeniu na 100 osób zawodowo biernych zmniejszyła się ze 153 do 114 osób, natomiast dla wsi wskaźnik obniżył się o blisko 2/3 z 337 do 122 osób.

TABL.2. WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ LUDNOŚCI WEDŁUG WIEKU, PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W 2002 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Ludność w wieku						Wiek produkcyjny
		15–24 lat	25–34	35–44	45–54	55–64	65 lat i więcej	
	w %							
Ogółem	54,1	38,9	85,9	85,0	68,6	30,3	8,2	69,7
mężczyźni ..	60,4	41,9	91,7	88,1	72,9	37,9	11,7	73,0
kobiety	48,2	35,7	79,8	81,7	64,6	23,9	6,1	66,3
Miasta	53,2	33,3	87,7	87,4	71,4	29,6	4,5	68,9
Wieś	55,0	44,9	84,1	82,6	65,1	31,3	12,0	70,7

Aktywni zawodowo to w znakomitej większości osoby w wieku produkcyjnym (1305,3 tys., czyli 96,2%). Współczynnik aktywności dla tej grupy społecznej był wyższy niż w całej badanej populacji i wyniósł 69,7%. Udział osób aktywnych w wieku przedprodukcyjnym był marginalny i stanowił 0,5%, a w wieku poprodukcyjnym - 3,3%.

Aktywność na rynku pracy w znacznej mierze uzależniona była od poziomu wykształcenia. Udział absolwentów wyższych uczelni w strukturze aktywnych zawodowo wynosił 15,7%, średnich szkół zawodowych 25,9% i w obu przypadkach był to wskaźnik wyższy (rzędu 5 punktów procentowych) niż ich odsetek liczony w zbiorowości wszystkich osób w wieku 15 lat i więcej. Podobna relacja wystąpiła u osób z wykształceniem policealnym (różnica 1,2 punktu). Najliczniejszą grupę aktywnych zawodowo stanowiła ludność z wykształceniem zasadniczym zawodowym (33,3%).

TABL. 3. WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ LUDNOŚCI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W 2002 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Poziom wykształcenia					
		wyższe	policealne	średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i nieukończone
	w %						
Ogółem	54,1	79,8	73,6	68,4	45,4	68,5	23,4
mężczyźni	60,4	80,6	77,3	72,5	46,8	73,2	30,4
kobiety	48,2	79,2	72,5	64,4	44,9	60,7	18,0
Miasta	53,2	78,4	71,7	64,0	41,9	62,7	16,4
Wieś	55,0	85,5	77,7	74,8	57,6	72,4	27,5

PRACUJĄCY

W maju 2002 r. liczba pracujących wynosiła 1097,7 tys. osób, tj. 8,3% ogółu pracujących w kraju. W miastach mieszkało 552,8 tys. pracujących (50,4%), a na wsi 544,9 tys. (49,6%). Mężczyźni stanowili 54,0% populacji, tj. 592,8 tys., a kobiety 504,9 tys.

Pracownicy najemni stanowili 72,4%, pracujący na rachunek własny 4,2%, a pomagający członkowie rodzin 7,5% ogólnej liczby pracujących.

Ogólny wskaźnik zatrudnienia, opisujący udział osób pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej wynosił, podobnie jak średnio w kraju 43,7% i był wyższy dla mężczyzn niż dla kobiet (49,3% wobec 38,6%) oraz wyższy dla mieszkańców wsi niż miast (45,2% wobec 42,4%).

TABL.4. WSKAŹNIKI ZATRUDNIENIA WEDŁUG WIEKU, PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W 2002 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Ludność w wieku						Wiek produkcyjny
		15–24 lat	25–34	35–44	45–54	55–64	65 lat i więcej	
	w %							
Ogółem	43,7	22,6	69,1	72,0	60,0	28,3	8,1	56,0
mężczyźni ..	49,3	24,8	75,4	75,6	63,3	34,9	11,4	59,2
kobiety	38,6	20,3	62,5	68,3	56,9	22,6	6,0	52,6
Miasta	42,4	17,8	70,6	72,9	61,0	26,6	4,3	54,8
Wieś	45,2	27,7	67,6	71,0	58,8	30,3	12,0	57,4

W wieku produkcyjnym pracę wykonywało 1048,1 tys. osób. Wskaźnik zatrudnienia, wynoszący dla mężczyzn 59,2% i 52,6% dla kobiet, kształtował się prawie na tym samym poziomie jak w skali kraju.

Na stopień zaangażowania zawodowego i pozycję osoby na rynku pracy istotny wpływ miał poziom uzyskanego wykształcenia. Najliczniejszą grupę pracujących stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (31,6%). Wykształceniem średnim zawodowym legitymowało się 26,0% pracujących, wyższym - 18,1%.

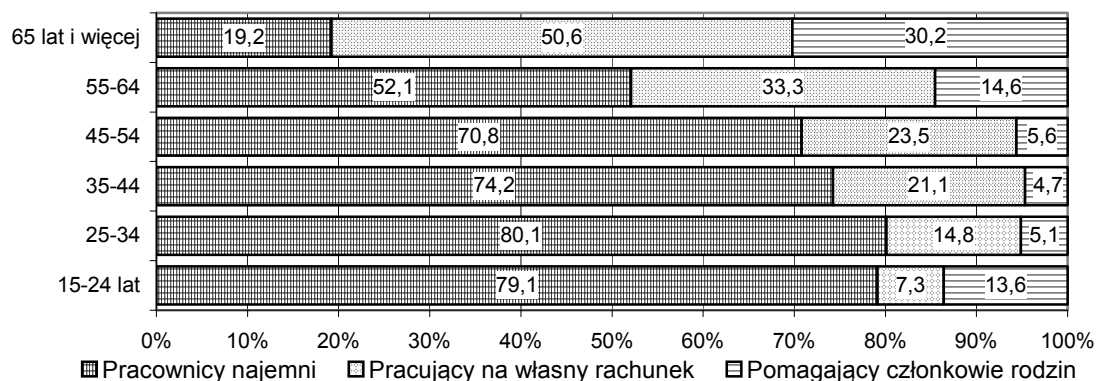
Sytuacja na rynku pracy osób lepiej wykształconych i posiadających kwalifikacje zawodowe była korzystniejsza niż pozostałych grup ludności. Populacja osób z wykształceniem wyższym charakteryzowała się najwyższym wskaźnikiem zatrudnienia (74,3%), natomiast najniższy (18,5%) zaobserwowano wśród osób z wykształceniem podstawowym ukończonym i nieukończonym oraz bez wykształcenia szkolnego. Stosunkowo niski wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym - pracowało 33,7% tej zbiorowości.

TABL.5. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W 2002 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Poziom wykształcenia					
		wyższe	policealne	średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i nieukończone
		w %					
Ogółem	43,7	74,3	62,4	55,5	33,7	52,5	18,5
mężczyźni	49,3	75,5	65,2	60,1	35,3	57,6	23,4
kobiety	38,6	73,2	61,6	51,0	33,0	44,2	14,6
Miasta	42,4	72,9	60,6	51,6	30,8	45,2	9,9
Wieś	45,2	79,8	66,5	61,2	43,7	57,6	23,4

Z ogółu osób pracujących populacja pracowników najemnych liczyła 792,9 tys. Drugą pod względem wielkości grupę - 220,5 tys. osób stanowili pracujący na własny rachunek (20,1% ogółu osób pracujących). Było wśród nich 46,1 tys., tj. 20,9% osób zatrudniających pracowników najemnych (pracodawców), oraz 174,4 tys. pracujących na własny rachunek nie zatrudniających pracowników najemnych (79,1%). Trzecią kategorią pracujących wyodrębnioną na podstawie statusu zatrudnienia byli pomagający członkowie rodzin - 81,8 tys. osób.

STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA I WIEKU W 2002 R.

W maju 2002 r. w więcej niż jednym miejscu pracy pracowało 98,5 tys. osób, czyli 9,0% ogółu pracujących. Wśród pracujących w więcej niż jednym miejscu pracy większość stanowili mężczyźni, a ich udział w tej populacji wynosił 62,3%. Pracę dodatkową częściej podejmowali mieszkańcy wsi (62,2%) niż miast.

BEZROBOTNI

W 2002 r. w województwie małopolskim odnotowano 259,5 tys. osób bezrobotnych, co stanowiło 7,3% ogółu bezrobotnych w kraju. Na tle innych województw Małopolska zajmowała piąte miejsce pod tym względem po województwach: mazowieckim (11,7% ogółu bezrobotnych), śląskim (11,6%), dolnośląskim (9,2%) i wielkopolskim (8,0%). Stopa bezrobocia w województwie małopolskim wyniosła 19,1%.

Co dziesiąty mieszkaniec Małopolski dotknięty był zjawiskiem bezrobocia. Przeważali mężczyźni (51,7% ogółu bezrobotnych). Sytuacja ta dotyczyła zarówno mieszkańców wsi jak i miast. Odsetek bezrobotnych panów zamieszkujących małopolskie wsie wyniósł 52,0%, natomiast miasta - 51,4%.

Stopa bezrobocia dla kobiet kształtowała się na poziomie 19,9%, natomiast dla mężczyzn - 18,5%. W miastach zamieszkiwało 140,6 tys. osób bezrobotnych (54,2%), czyli o 21,7 tys. więcej niż na terenach wiejskich. Stopa bezrobocia w miastach wyniosła 20,3%, a na wsi - 17,9%.

Znaczne trudności ze znalezieniem pracy miały osoby młode w wieku 20–24 lat. Ponad 1/4 tej populacji pozostawała bez pracy. Około 27% wszystkich bezrobotnych to osoby znajdujące się w tym przedziale wiekowym. Na terenach wiejskich odsetek ten wyniósł 28,8%, natomiast w miastach 25,2%. W podobnej sytuacji znajdowały się osoby w wieku 25–29 lat. Spośród tej grupy wiekowej 43,9 tys. osób nie posiadało pracy (16,9% ogółu bezrobotnych). Stopa bezrobocia dla osób w wieku od 20–29 lat wyniosła 30,6%, z czego w miastach 31,6%, a na wsi 29,5%.

TABL.6. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG WIEKU, PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W 2002 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Wiek					Wiek produkcyjny
		15–24 lat	25–34	35–44	45–54	55 lat i więcej	
w %							
Ogółem	19,1	41,9	19,6	15,3	12,6	5,3	19,7
mężczyźni	18,5	40,8	17,8	14,2	13,1	6,1	18,9
kobiety	19,9	43,1	21,7	16,5	12,0	4,3	20,7
Miasta	20,3	46,4	19,5	16,5	14,6	9,1	20,5
Wieś	17,9	38,2	19,7	14,0	9,7	2,1	18,8

Znaczący wpływ na pozyskanie pracy miał odpowiedni poziom wykształcenia. Ponad 40% bezrobotnych stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe. Kolejne 25,5%, to bezrobotni legitymujący się wykształceniem średnim zawodowym. Odsetek bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe wyniósł 5,7%.

Najwyższa stopa bezrobocia cechowała osoby legitymujące się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (25,8%), zasadniczym zawodowym (23,3%) i podstawowym ukończonym (21,5%); najniższa zaś absolwentów szkół wyższych (6,9%).

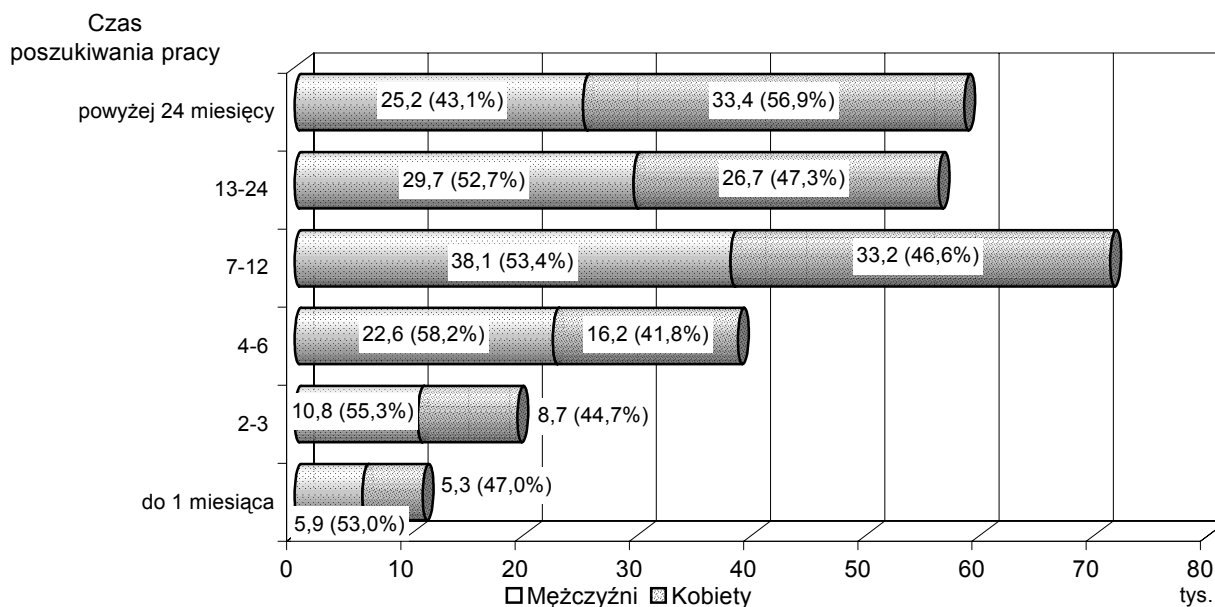
TABL.7. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W 2002 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Poziom wykształcenia					
		wyższe	policealne	średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone i nieukończone
w %							
Ogółem	19,1	6,9	15,2	18,8	25,8	23,3	21,3
mężczyźni	18,5	6,3	15,7	17,0	24,6	21,4	22,8
kobiety	19,9	7,5	15,0	20,9	26,3	27,1	19,2
Miasta	20,3	7,0	15,5	19,3	26,5	27,9	39,6
Wieś	17,9	6,7	14,5	18,3	24,1	20,5	15,0

Kolejną cechą związaną z faktem pozostawania bez pracy był okres poszukiwania pracy. W Małopolsce najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby poszukujące pracy od 7 do 12 miesięcy (71,4 tys. osób, czyli 27,9%).

Niepokojąca była wielkość bezrobocia długotrwałego; 115,0 tys. osób (44,9%) bezrobotnych poszukiwało pracy dłużej niż rok, natomiast 58,6 tys. osób (22,9%) poszukiwało jej ponad dwa lata. Na bezrobocie długotrwałe bardziej narażone były kobiety, gdyż udział poszukujących pracy dłużej niż 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych kobiet wynosił 48,6%, podczas gdy analogiczny wskaźnik dla mężczyzn kształtował się na poziomie 41,5%.

BEZROBOTNI WEDŁUG OKRESU POSZUKIWANIA PRACY W 2002 R.

BIERNI ZAWODOWO

Na podstawie wyników spisu ustalono, że w maju 2002 r. w województwie małopolskim populacja biernych zawodowo wynosiła 1152,1 tys. osób, co stanowiło 45,9% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. Spośród omawianej zbiorowości 52,9% zamieszkiwało w miastach, a 47,1% na wsi.

Wśród biernych zawodowo było najwięcej osób w wieku produkcyjnym - 566,4 tys., stanowiących blisko połowę (49,2%) omawianej grupy. W przypadku populacji mężczyzn odsetek biernych zawodowo (w wieku 15 lat i więcej) wynosił 54,8%, natomiast kobiet - 45,2%. Bierni zawodowo w wieku produkcyjnym mobilnym stanowili 26,2% ogółu biernych zawodowo, a w wieku produkcyjnym niemobilnym - 23,0%.

Analiza biernych zawodowo według grup wieku wykazała, że najliczniejszą grupę (32,4%) tworzyły osoby w wieku 65 lat i więcej (wśród których 63,1% stanowiły kobiety), czyli głównie emeryci i renciści. Odsetek mężczyzn tej zbiorowości był nieznacznie wyższy na wsi niż w miastach i wyniósł odpowiednio: 29,0% oraz 28,8%. Nieco mniej liczną zbiorowość tworzyły osoby w wieku 15–24 lata. W tej najmłodszej grupie wiekowej wyższy odsetek biernych zawodowo wystąpił w miastach niż na wsi i wyniósł odpowiednio: 30,3% oraz 26,4%. Przyczyną wyższego stanu bierności zawodowej wśród młodzieży miejskiej było m.in. większe jej zaangażowanie w kontynuowanie nauki na średnim oraz wyższym poziomie jak również lepszy dostęp do szkół różnego typu. Łącznie obydwie grupy (tj. osób w wieku 65 lat i więcej oraz osoby w wieku 15–24 lata) stanowiły 60,9% ogółu biernych zawodowo.

Najmniej biernych zawodowo było wśród osób w wieku 25–44 lata - 125,9 tys. Wśród mężczyzn najmniejszą zbiorowość tworzyły osoby w wieku 25–34 lat (3,9% ogólnej liczby mężczyzn biernych zawodowo). W populacji kobiet najniższy odsetek biernych zawodowo wystąpił w przedziale wiekowym 35–44 lat i wyniósł 5,7%.

Niezależnie od wieku kobiety częściej niż mężczyźni pozostawały biernymi zawodowo. Na 100 kobiet w wieku 15 lat i więcej przypadają prawie 52 biernie zawodowo, w grupie wieku produkcyjnego - 34, a w wieku poprodukcyjnym - 92, podczas gdy w przypadku mężczyzn analogiczne wskaźniki wyniosły odpowiednio: 40, 27 oraz 88.

Zbiorowość biernych zawodowo była zróżnicowana pod względem posiadanego wykształcenia. Najliczniejszą grupę wśród omawianej populacji stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym (525,2 tys., co stanowiło 45,8% ogółu osób biernych zawodowo).

Najmniej liczne grupy zarówno w miastach jak i na wsi tworzyły osoby z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia szkolnego - 4,6% ogółu biernych zawodowo (w miastach - 2,7%, na wsi - 6,8%) oraz z wykształceniem wyższym 4,7% (w miastach - 7,6%, na wsi - 1,4%).

W zbiorowości biernych zawodowo w wieku produkcyjnym dominującą grupę tworzyły osoby z wykształceniem średnim i policealnym (37,4%). Odsetek posiadających wykształcenie na co najmniej średnim poziomie wyniósł 41,9% (35,4% dla mężczyzn, 47,5% dla kobiet). Wśród biernych zawodowo mieszkańców miast 55,4% ludności legitymowało się wykształceniem średnim i wyższym, podczas gdy wśród ludności wiejskiej wskaźnik ten był niższy o 29,2 punktu procentowego.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI WSI

Według wyników spisu przeprowadzonego w maju 2002 r. na terenie kraju zamieszkiwało 31,3 mln osób w wieku 15 lat i więcej. Do mieszkańców wsi zaliczało się 36,8% tej zbiorowości. W województwie małopolskim na wsi zamieszkiwało 1243,2 tys. osób w wieku 15 lat i więcej, co stanowiło 47,7% ludności województwa w tym wieku. Wyższy udział wykazano jedynie w 3 województwach: podkarpackim (58,2%), świętokrzyskim (52,9%) i lubelskim (52,4%).

Sytuacja na rynku pracy małopolskiej wsi była zróżnicowana. Zbiorowość aktywnych zawodowo stanowiła 55,0% ludności wiejskiej w wieku 15 lat i więcej. Udział osób pracujących w tej zbiorowości wyniósł 82,1%.

Wśród mieszkańców wsi wyższym poziomem aktywności zawodowej charakteryzowali się mężczyźni niż kobiety. Spośród kobiet w wieku 15 lat i więcej ponad połowa (51,5%) była bierna zawodowo, wśród mężczyzn - 38,3%. Współczynnik aktywności zawodowej dla mężczyzn wyniósł 61,7% i był o 13,2 punktu procentowego wyższy niż dla kobiet.

Poza płcią czynnikiem wpływającym decydująco na poziom aktywności zawodowej ludności wsi był wiek. Począwszy od osób w wieku 18 lat wraz ze wzrostem wieku wzrastała wartość współczynnika aktywności zawodowej osiągając w przedziale 30–34 lat najwyższy poziom wynoszący 84,3%.

Dla osób, których wiek przekroczył 34 lata obserwowano stopniowy spadek wartości analizowanego wskaźnika do poziomu 5,3% dla ludności wiejskiej w wieku 75 lat i więcej.

Kolejne wnioski wynikają z analizy wieku w powiązaniu z płcią. Mężczyźni w wieku 25–34 lat osiągnęli ponad 90% współczynnika aktywności zawodowej. Dla kobiet współczynnik ten nie przekroczył 80%, a najwyższy dotyczył kobiet w wieku 25–44 lat i mieścił się w przedziale od 76,4% dla kobiet w wieku 25–29 lat do 79,5% dla wieku 35–39 lat.

Czynnikiem różnicującym aktywność zawodową ludności wsi był również poziom uzyskanego wykształcenia. Osoby z wykształceniem wyższym charakteryzowały się najwyższym współczynnikiem aktywności zawodowej wynoszącym 85,5%. Jednak taki poziom wykształcenia posiadało tylko 4,4% ludności wiejskiej w wieku 15 lat i więcej (dla porównania w miastach - 16%). Najwięcej osób w analizowanej populacji posiadało wykształcenie podstawowe ukończone (36,1%), wśród których aktywni zawodowo stanowili 29,2%. W przypadku osób z wykształceniem policealnym, średnim zawodowym i zasadniczym zawodowym udział aktywnych zawodowo przekroczył 70%.

Istotne znaczenie dla sytuacji zawodowej mieszkańców wsi miał ich związek z indywidualnym gospodarstwem rolnym. Wśród ludności w wieku 15 lat i więcej zamieszkałej na wsi wyodrębniono dwie grupy: ludność rolniczą, czyli w gospodarstwach domowych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego (działki rolnej) i ludność bezrolną, tj. w gospodarstwach domowych bez użytkownika indywidualnego gospodarstwa rolnego (działki rolnej). Osoby wchodzące w skład gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego lub działki rolnej stanowiły ponad 73%, a ich sytuacja na rynku pracy przedstawiała się znacznie lepiej niż wiejskiej ludności bezrolnej.

Ludność rolnicza charakteryzowała się relatywnie wysoką aktywnością zawodową. Współczynnik aktywności zawodowej wynoszący 56,3% przekroczył wskaźnik obliczony dla ludności bezrolnej o 4,8 punktu procentowego. Analizowany współczynnik dla ogółu ludności wiejskiej w wieku 15 lat i więcej był o 1,3 punktu procentowego niższy niż dla ludności związanej z rolnictwem.

TABL.8. LUDNOŚĆ WIEJSKA WEDŁUG AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ, PŁCI I ZWIĄZKU Z INDYWIDUALNYM GOSPODARSTWEM ROLNYM W 2002 R.

WYSZCZE GÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawo- dowo	Współ- czynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrud- nienia	Stopa bezro- bocia
		razem	pracujący	bezrobotni				
	w tysiącach					w %		
OGÓŁEM								
Ogółem	1243,2	663,8	544,9	118,9	542,3	55,0	45,2	17,9
Mężczyźni	612,3	367,2	305,3	61,9	227,6	61,7	51,3	16,9
Kobiety	630,9	296,7	239,6	57,0	314,7	48,5	39,2	19,2
Ludność w gospodarstwach domowych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego/działki rolnej								
Razem	908,6	499,2	422,5	76,7	387,1	56,3	47,7	15,4
Mężczyźni	453,0	277,3	235,7	41,6	165,2	62,7	53,3	15,0
Kobiety	455,6	221,9	186,8	35,1	221,9	50,0	42,1	15,8
Ludność w gospodarstwach domowych bez użytkownika indywidualnego gospodarstwa rolnego/działki rolnej								
Razem	334,6	164,6	122,3	42,3	155,2	51,5	38,2	25,7
Mężczyźni	159,3	89,9	69,5	20,3	62,5	59,0	45,6	22,6
Kobiety	175,3	74,4	52,8	21,9	92,7	44,6	31,5	29,3

Podczas spisu na małopolskiej wsi zamieszkiwało 544,9 tys. osób pracujących. Stanowili oni 45,2% ludności wiejskiej w wieku 15 lat i więcej (tyle samo co średnio w kraju). Udział mężczyzn w ogólnej liczbie pracujących wyniósł 56,0%.

Dominująca część pracujących (77,5%) to osoby wchodzące w skład gospodarstw domowych z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego lub działki rolnej.

Wskaźnik zatrudnienia mieszkańców wsi w wieku 15 lat i więcej, wynoszący 45,2%, był zróżnicowany ze względu na płeć, wiek i poziom wykształcenia oraz fakt powiązania z gospodarstwem rolnym.

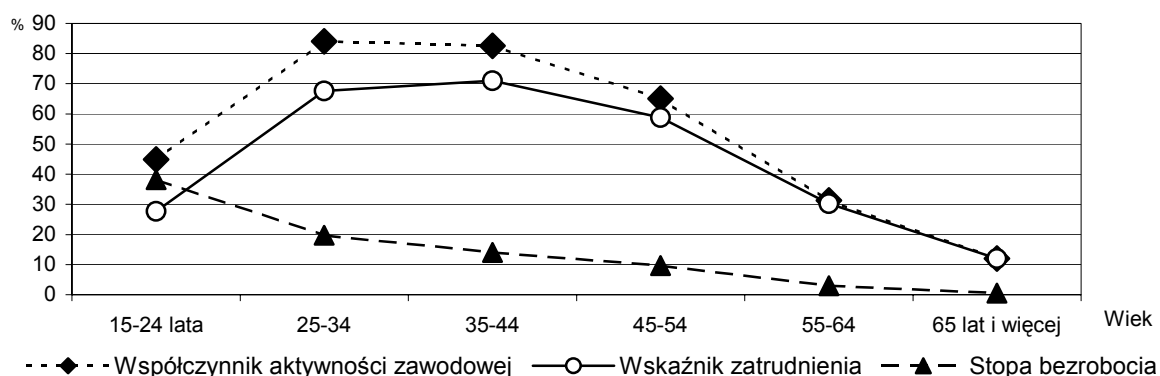
W maju 2002 r. spośród mieszkańców małopolskiej wsi w wieku 15 lat i więcej wyłoniono 118,9 tys. (9,9%) ludności bezrobotnej (na terenach wiejskich kraju do bezrobotnych zaliczono 11,1% osób w tym wieku). Niewielka przewaga była po stronie mężczyzn - 52,0%.

Stopa bezrobocia dla wszystkich mieszkańców wsi w wieku 15 lat i więcej wyniosła 17,9% (dla porównania w miastach 20,3%). Stopa bezrobocia dla kobiet (19,2%) była o 2,3 punktu procentowego wyższa niż dla mężczyzn.

Analizując poziom wykształcenia najwyższą stopą bezrobocia charakteryzowały się osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym - 24,1%. Dla osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, które dominowały wśród aktywnych zawodowo (42,4%), a także w zbiorowości pracujących (41,0%) i bezrobotnych (48,6%), obliczono relatywnie wysoką stopę bezrobocia - 20,5%. Najniższa stopa bezrobocia cechowała osoby z wykształceniem wyższym - 6,7%.

Stopa bezrobocia ludności rolniczej wyniosła 15,4% i była znacznie niższa niż dla ludności bezrolnej - 25,7%.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI WIEJSKIEJ WEDŁUG WIEKU W 2002 R.

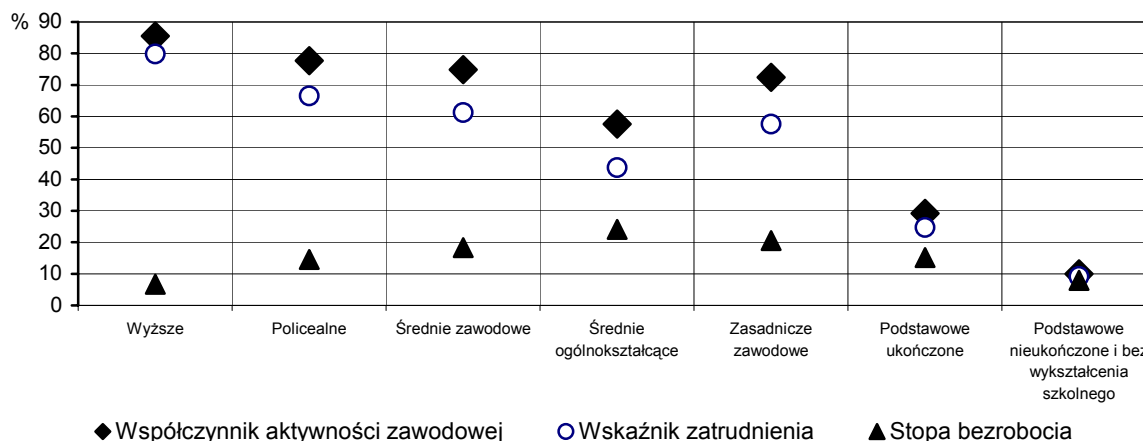
Na podstawie wyników spisu stwierdzono, że na terenach wiejskich województwa małopolskiego zamieszkiwało 542,3 tys. osób biernych zawodowo, którzy stanowili 45,0% ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju 43,7%). Do biernych zawodowo zaliczono 48,0% osób w wieku produkcyjnym.

Bierność zawodowa mieszkańców wsi była ściśle związana z ich wiekiem. Dla osób w wieku poniżej 69 lat występowała pewna zależność — wraz ze wzrostem wieku osób, liczba biernych zawodowo malała do wieku 34 lat (dla kobiet 39 lat) po czym następował jej wzrost aż do przedziału 65–69 lat. Osoby bierne zawodowo w wieku 70 lat i więcej stanowiły 23,1% ogółu biernych zawodowo w wieku 15 lat i więcej zamieszkujących tereny wiejskie. Udział osób w wieku 15–24 lata był o 3,3 punktu procentowego wyższy.

Ludność związana z gospodarstwem rolnym najliczniej reprezentowała populację biernych zawodowo (71,4%). Bierni zawodowo wśród osób bezrolnych nie stanowili nawet połowy ludności biernej zawodowo związanej z rolnictwem.

Pod względem wykształcenia najbardziej reprezentatywną grupą były osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym - 57,3%.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI WIEJSKIEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2002 R.

W trzeciej dekadzie marca br. ukazała się publikacja

„Aktywność ekonomiczna ludności - województwo małopolskie”

prezentująca wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002

Opracowanie: Dorota Król, Maria Janczy, Halina Kolawa, Monika Lis, Renata Lupa -
Urząd Statystyczny w Krakowie, Oddział w Limanowej.